

основном у ряда стран одинаковые общие принципы права, но сама категория исполнения частных норм может создать угрозу экономики страны в целом. К примеру затронем проблему коррупции. Коррупция-запрещенное деяние наказуемое законом, но исходя из проблемы латентного характера данного преступления, а так же специфики феномена коррупции, это преступление остается безнаказанным. Затронем вопрос преступления неуплаты налогов, которое в результате наносит урон бюджету государства. Несмотря на то, что уплата налогов обязательна законодательной сферой, данной системе нужен мониторинг.

В итоге этой безнаказанности падает уровень экономической стабильности, жизни населения, в дальнейшем, как следствие, на безопасность страны на международной арене. Из выше сказанного можно подвести итог, что только при слаженном исполнении норм можно достигнуть стабильности в данном вопросе. Так как экономическая безопасность является фундаментом благосостояния страны, государство должно совершенствовать правовое регулирование вопросов в данной сфере. Органы власти в свою очередь обязаны проводить реформы на основе собственного анализа рынка и на примере развивающихся стран.

Целью экономической безопасности является обеспечение будущего страны, в свою очередь сложные процессы правообеспечения позволяют удержать стабильность.

Как вывод, можно сказать, что в сфере обеспечения экономической безопасности право является фундаментальным составляющим, которое регулирует все сферы деятельности. Страны которые ориентированы на стабильность, должны проанализировать состояние государства, реформировать право и строго контролировать его исполнение. Таким образом можно добиться экономической безопасности.

Петрук Н.

*студентка III курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.е.н. доцент кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань ТНЕУ Олійничук О.І.*

ФІКТИВНЕ БАНКРУТСТВО ТА ЙОГО НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ДЕРЖАВИ

Актуальність теми. На даному етапі встановлення ринкової економіки України, соціально-економічні реалії, що формуються на території України характеризуються тінізацією господарської діяльності. Недосконалість вітчизняного законодавства у сфері господарської діяльності створює сприятливі умови для отримання економічних вигід шляхом проведення нелегальних операцій. До числа різних неправомірних способів отримання економічної вигоди також належать різноманітні маніпуляції із процедурою банкрутства. Численні механізми обходу українського законодавства засвідчили надзвичайну ефективність для суб'єктів, які вчиняють це з корисливих мотивів. Ігноруючи первинною процедурою оздоровлення неплатоспроможного суб'єкта господарювання, процедура банкрутства слугує інструментом списання заборгованості боржника перед кредитором та податкових боргів перед державою. Розглядаючи у такій призмі процедура

банкрутства виступає прихованим злочином, що ефективно знижує фіскальну функцію податкових правовідносин.

Мета дослідження. Проаналізувати процедуру навмисного доведення до банкрутства та її наслідки для держави.

Виклад основного матеріалу

У сфері економічних відносин один із найпоширеніших злочинів є фіктивне банкрутство. Українське законодавство під процедурою банкрутства тлумачить стійку фінансову неспроможність боржника погасити боргові зобов'язання перед кредитором та державою. На противагу цьому в Кримінальному кодексі України (далі ККУ) є визначення фіктивного банкрутства та покарання за нього. Згідно ККУ доведення до банкрутства, тобто умисне вчинення власником або службовою особою з корисливих мотивів дій, що призвели до стійкої фінансової неспроможності суб'єкта господарювання карається штрафними санкціями чи обмеженням волі [1].

Суспільна небезпечність даного злочину проявляється через заподіянням матеріальної шкоди учасникам господарських відносин сприяння монополізації підприємств, дестабілізацію ринкової системи держави шляхом знищення малого й середнього бізнесу, протидію розвитку виробництва, створення перешкод підвищенню життєвого рівня населення, позбавляючи державу важливого джерела фінансів — кредитів та інвестицій. Задля уникнення неблагополучних наслідків фіктивного банкрутства законодавець закріпив вихідні положення про визнання та санкції у випадку доведення до банкрутства у Кримінальному кодексі України та розробив Закон України для поліпшення умов суб'єктів господарювання у сфері відновлення «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [2].

Відповідно цього закону справу про визнання банкрутства може зініціювати боржник або інша уповноважена особа, яка діє на законних підставах та в інтересах власника підприємства шляхом подання відповідної заяви до господарського суду констатує неможливість розрахунків у зв'язку з відсутності грошових коштів, майна. Згідно до законодавства судом може бути затверджено план санації. Зазвичай заходи з відновлення не вживаються, інвестори не залучаються і таким чином план санації не виконується. Як наслідок план санації відхиляється і до суду подається вже клопотання про визнання суб'єкта господарювання банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури [4 с. 34].

Як показує статистика зазвичай із заявами про визнання банкрутства звертаються у разі, коли інші способи з управління податковим боргом є неефективними, а кредитні зобов'язання можуть бути погашені лише внаслідок списання або ліквідації суб'єкта господарювання.

З вищесказаного можна сказати, що процедурою фіктивного банкрутства можуть приховувати інші злочини зокрема:

- Привласнення державних коштів;
- Уникнення сплати податків;
- Усунення із ринку господарювання суперника;
- Ухиляння заборгованості перед кредитом та інші злочинні операції [3].

Для організування фіктивного банкрутства використовують псевдо легальні способи. До таких методів можна віднести:

1. Схеми, з завідомо збитковими операціями. До таких схем можна віднести: передача майна в неефективну оренду, відчуження майна за заниженими цінами та інші.

2. Схеми, пов'язані зі свідомим веденням хибної управлінської діяльності, які як наслідок призводять до великомасштабних збитків.

3. Схеми, з штучним створенням кредиторської заборгованості. У цій схемі використовується фальсифікація кредитної заборгованості перед зовнішнім кредитором-спільником, причому розмірів вимог кредитора значно завищений порівняно з основним боргом.

Зазвичай усі ці описані сценарії супроводжуються знищенням документації шляхом завчасно підготовлених злочинів, аварій та інше [4 с.36-37].

Доведення до банкрутства прямо загрожує державі, оскільки до державного бюджету не надходять ресурси, що мали надійти та збільшується податковий борг, як наслідок зростає небезпека бюджетного дефіциту.

Потерпілих від кримінального банкрутства можна поділити на:

1. Державу, яка як наслідок не отримує коштів від фіктивного банкрутства та як наслідок збільшення податкового боргу. 2. Кредиторів, які ризикують не отримати власних коштів, які надали боржнику [4 с.38-39].

З вище сказаного можемо зробити висновок, що доведення до банкрутства в наш період є доволі актуальною проблемою, оскільки прогалини та нечіткість законодавства дають змогу неправомірним суб'єктам отримувати економічну вигоду в результаті маніпуляцій із банкрутством. У законодавстві України прописано термін «банкрутство», який означає констатацію факту неможливості відновлення платоспроможності боржника. Загальновідомо, що фіктивне банкрутство загрожує безпеці держави через не надходження до державного бюджету коштів, які б мали надійти і створює податковий борг, який за часту буває безнадійним. Відповідно до того, що фіктивне банкрутство несе велику матеріальну шкоду суспільству, то в законодавстві України прописана відповідальність, яка поділяється на кримінально-правову та цивільно-правову.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-13>.
3. Грек Б.М. Фіктивне банкрутство та доведення до банкрутства: кримінально-правовий аспект. URL: <http://www.yur-gazeta.com>.
4. Лекарь С.І., Михальчук Н.М. Фіктивне банкрутство як загроза безпеці податково-боргових відносин. *Податкова політика*. 2016. №4. С. 33-41.